

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Sekretarz Stanu
Główny Konserwator Przyrody
Małgorzata Golińska

DPM-WJP.050.16.2023.ML
2841365.11081295.8933067
Warszawa, 25-10-2023

Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

nawiązując do otrzymanego oświadczenia złożonego przez Senatora Pana Stanisława Gawłowskiego w dniu 20 września 2023 r. w sprawie uciążliwych zapachów z zakładów przemysłowych oraz instalacji przetwarzających odpady i braku przepisów w tym zakresie. Wniosek dot. podjęcia inicjatywy legislacyjnej zmierzającej do uchwalenia przepisów regulujących normy zapachowe oraz wymagania dla mechanicznego i biologicznego przetwarzania odpadów, BPS/043-67-2316/23, przekazuję poniżej wyjaśnienia.

Odnosząc się do **pytania pierwszego** uprzejmie informuję, że ze względu na wieloaspektowość problemu uciążliwości zapachowej oraz braku do tej pory jednolitego prawodawstwa w Unii Europejskiej ani w formie dyrektywy, ani wytycznych, które by je regulowało, prawne uregulowanie problematyki uciążliwości zapachowych jest w toku. Ze względu na napływające interpelacje poselskie, zapytania senatorskie, skargi mieszkańców i apele samorządów dotyczące problemu uciążliwości zapachowej Ministerstwo Klimatu i Środowiska podejmuje działania w kierunku rozwiązania tego problemu. W 2016 roku opublikowany został materiał informacyjno – edukacyjny pn. *Kodeks przeciwdziałania uciążliwości zapachowej*. W ramach dokumentu zestawiono przepisy prawne, które w sposób bezpośredni lub pośredni dotyczą problematyki uciążliwości zapachowej, a także zidentyfikowano źródła emisji substancji zapachowo czynnych oraz działania zaradcze dla głównych form działalności uciążliwych zapachowo, w tym przede wszystkim obiektów gospodarki odpadami, gospodarki wodnościekowej oraz obiektów hodowlanych.

W kolejnych latach na zlecenie Ministerstwa Środowiska wykonane zostały opracowania:

- w 2016 r. opracowana została ekspertyza pn. *„Lista substancji i związków chemicznych, które są przyczyną uciążliwości zapachowej”*. W ramach ekspertyzy sporządzono listę substancji i związków chemicznych potencjalnie uciążliwych zapachowo, a także wyznaczono jednostki zapachowe oraz wartości dopuszczalnych stężeń w powietrzu substancji i związków chemicznych. Jednocześnie zaproponowano metodyki oceny zapachowej jakości powietrza i oszacowano ich wpływ na sektor finansów oraz konkurencyjność gospodarki, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na obywateli, a także rynek pracy;

- w 2020 r. opracowana została ekspertyza pn. *„Bezpieczne odległości od zabudowań dla przedsięwzięć, których funkcjonowanie wiąże się z ryzykiem powstawania uciążliwości*

zapachowej”, dzięki czemu można było stworzyć kompleksowe rozwiązanie dla sektora rolnictwa i sektora komunalnego.

Nawiązując do kwestii zawartych w **pytaniu drugim** informuję, że wychodząc naprzeciw oczekiwaniom obywateli w 2019 r. rozpoczęto prace nad projektem ustawy o *minimalnej odległości dla planowanego przedsięwzięcia w sektorze rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej UD2*, ze względu na przeważającą ilość skarg i wniosków, wpływających do odpowiednich organów, w zakresie uciążliwości zapachowej dotyczących chowu i hodowli zwierząt. Podczas prac nad projektem przeprowadzono rozległe konsultacje ze wszystkimi resortami, tak aby określić warunki prowadzenia działalności rolniczej, w tym hodowli zwierząt, aby zapewnić mieszkańcom wsi jak najlepszą ochronę przed emisją odorów.

Jednakże, w związku z zaistniałą sytuacją geopolityczną na świecie i w kraju, wynikającą bezpośrednio z inwazji zbrojnej Rosji na Ukrainę, która spowodowała ogólnoświatowy kryzys energetyczny i dramatyczny skok inflacji, co przekłada się na wysokie ceny, nie tylko paliw, ale też podstawowych produktów spożywczych, postanowiono przeprowadzić dodatkową ocenę skutków wprowadzenia ww. regulacji, a w konsekwencji prace legislacyjne nad projektem nie zostały sfinalizowane w IX kadencji Sejmu. Toczący się za naszą wschodnią granicą konflikt zbrojny zasadniczo wpływa na bezpieczeństwo żywnościowe, nie tylko w Polsce i Europie, ale także na całym świecie. Dlatego też zasadnym stało się przeprowadzenie dodatkowych analiz i oceny, które wskażą czy proponowane w projekcie rozwiązania nie będą miały dodatkowych, negatywnych konsekwencji dla obywateli.

Odpowiadając na **pytanie trzecie**, z wykorzystaniem informacji przekazanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, informuję, iż do resortu klimatu i środowiska, jak i do odpowiednich organów wpływały apele i skargi obywateli dotyczące uciążliwości zapachowej. Organy Inspekcji Ochrony Środowiska podejmują kontrole planowe i pozaplanowe zakładów przemysłowych przetwarzających odpady, których działalność może być źródłem nieprzyjemnych zapachów. Zgłoszenia mieszkańców dotyczące odorów emitowanych przez zakłady przetwarzania odpadów są rozpatrywane w ramach tych kontroli. Odnotowuje się co najmniej kilka takich zgłoszeń w ciągu roku dotyczących przede wszystkim instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Zgłoszenia mieszkańców są często związane z panującymi warunkami atmosferycznymi (np. wysoka wilgotność, wysoka temperatura, wiatry wiejące w stronę zabudowy mieszkaniowej, bądź przyducha, etc.). Natomiast odnosząc się do kwestii obecnie obowiązujących przepisów prawnych ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym ocenę uciążliwości zapachowej, z takich źródeł jak instalacje przetwarzania odpadów, prowadzi organ wydający decyzje w zależności od skali wpływu danego przedsięwzięcia na środowisko. Planujący przedsięwzięcie, takie jak budowa zakładu utylizacji, zależnie od skali przedsięwzięcia, jest zobowiązany do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub pozwolenia zintegrowanego. W obecnym porządku prawnym określone są wymagania dla mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych i innych odpadów w opublikowanej Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2018/1147 z dnia 10.08.2018 r. Dokument ten ustanowił konkluzje, dotyczące najlepszych dostępnych technik (tzw. BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów, zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE. Jej zapisy mają charakter wiążący i obowiązują wprost Kraje Członkowskie. Wymagania najlepszych dostępnych technik zapisane w Konkluzjach mają stanowić poziom odniesienia dla warunków eksploatacji instalacji przemysłowych określanych w pozwoleniach zintegrowanych, a co najistotniejsze, elementy takie jak poziomy emisji oraz monitoring muszą być wprost przenoszone na poziom pozwolenia zintegrowanego.

Ponadto jednym ze skutecznych działań, ograniczającym lokalizowanie uciążliwych przedsięwzięć, jest kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy. W znowelizowanej gruntownie w 2023 roku ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2023 r. poz. 997 z późn. zm.) wprowadzono obowiązek opracowania i uchwalania przez gminy planów ogólnych. Wprowadzone zmiany powinny przyczynić się do zwiększenia elastyczności i integralności systemu planowania, przeciwdziałać rozproszaniu się zabudowy mieszkalnej na tereny rolnicze oraz ułatwić inwestycje na terenach już zabudowanych.

Jednocześnie w przypadku funkcjonujących już obiektów gospodarki odpadami, kwestie ograniczenia uciążliwości zapachowej są pośrednio regulowane w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o *odpadach* (Dz. U. z 2022 poz. 699, z późn. zm.), a także w odniesionych do ustawy aktach wykonawczych. Art. 16 ww. ustawy wskazuje, że gospodarka odpadami nie może powodować m.in. uciążliwości przez hałas lub zapach, a nie spełnienie danego warunku może powodować nałożenie grzywny.

Odpowiadając na **pytanie czwarte** informuje, że każda ze skarg i zapytań była szczegółowo analizowana przez odpowiedni departament resortu, a odpowiedź była udzielana w porozumieniu z inspekcją ochrony środowiska. Jednym z przykładów współpracy administracji rządowej ze stroną samorządową może być spotkanie, które odbyło się jesienią w 2021 r. z inicjatywy Sekretarza Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, Ireneusza Zyski, w Świdnicy, z przedstawicielami najważniejszych organów samorządowych, instytucji ochrony środowiska, dziennikarzy i lokalnych działaczy. Wydarzenie było odpowiedzią na liczne skargi i prośby o interwencję ze strony mieszkańców Świdnicy, wpływające do Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Spotkanie miało na celu podsumowanie działań podjętych przez poszczególne strony oraz wspólne wypracowanie najlepszych, dostępnych rozwiązań, tak aby zapewnić zarówno rozwój przemysłu, jak również niemniej istotny komfort życia ocalałych mieszkańców.

Odpowiadając na **pytanie piąte** informuję, iż resort w zakresie zagadnień dotyczących uciążliwości zapachowej pozostaje z jednostkami podległymi lub nadzorowanymi w formie bieżących kontaktów roboczych, w szczególności na poziomie pracowników merytorycznych.

Odnosząc się do **pytania** numer **sześć** uprzejmie informuję, że w resorcie trwają prace nad aktualizacją *Kodeksu przeciwdziałania uciążliwości zapachowej*. Zaktualizowana wersja dokumentu będzie zawierała zestawienie wymagań Najlepszych Dostępnych Technik dla instalacji, wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego. Materiał zostanie również wzbogacony o rozdział, dotyczący metod oceny uciążliwości zapachowej w postępowaniach, prowadzonych przez administracje samorządową czy przedstawienie konkretnych przypadków ograniczania uciążliwości zapachowej w ramach tzw. dobrych praktyk. W ramach kompleksowych działań planowana jest seria webinarów dla pracowników jednostek samorządowych, zajmujących się oceną oddziaływania przedsięwzięć na środowisko czy wdrażaniem działań mogących przeciwdziałać uciążliwości zapachowej.

Z wyrazami szacunku

Małgorzata Golińska
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:
Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM